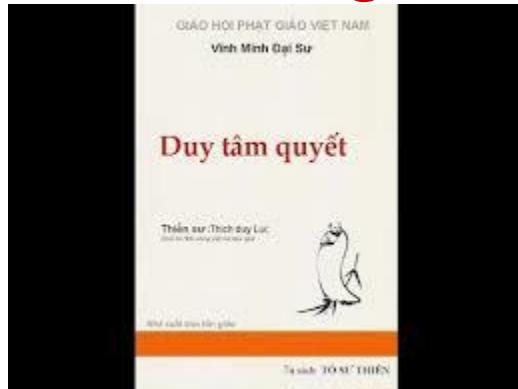
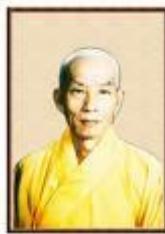

DUY TÂM QUYẾT

Nguyên Tác: Vĩnh Minh Thiên Sư

Dịch Giả: HT.Duy Lực

---o0o---

Nguồn

<http://thuvienhoasen.org>

Chuyển sang ebook 04-08-2009

Người thực hiện :

Nam Thiên - namthien@gmail.com

Link Audio Tại Website <http://www.phatphaponline.org>

Mục Lục

TIỀU SỬ CỦA NGÀI VĨNH MINH

---o0o---

Nói đến chữ Tâm chẳng phải chọn, vọng, hưu, vô có thể phân biệt được; chẳng phải văn tự lời nói có thể diễn tả được. Nhưng các bậc Thánh ca ngợi, các Hiền triết giải thích, ngàn lối khác nhau, chỉ là tùy theo đương cơ mà giả lập phương tiện, cuối cùng đều qui về một pháp mà thôi.

Nên kinh Bát Nhã nói Bát nhị, Pháp Hoa nói Nhất thừa, Tư Ích nói Bình đẳng Như như, Hoa Nghiêm nói Thuần chơn Pháp giới, Viên Giác Kiến lập

tất cả, Lăng Nghiêm Bao gồm mười phương, Đại Tập Nhiễm tịnh dung thông, Bảo Tích Căn trần hòa hợp, Niết Bàn An noi bí tạng, Tịnh Danh Đạo tràng khắp nơi... tất cả tổng nghiệp bao gồm, tỏ hết sự và lý chẳng có thiều sót. Cho nên một pháp ngàn tên, tùy duyên lập hiệu, người học đạo chớ nên mê làm việc tùy sự lập danh, kẹt vào lời nói phương tiện mà cho chúng sanh là giả chư Phật là thật! Nếu ngộ được nhất pháp thì vạn pháp viên thông, sự mắc kẹt nhiều kiếp ngay đó tan rã, vô biên diệu nghĩa nhất thời đều thông, thấu triệt nguồn gốc của tâm pháp, rõ hết phương tiện của chư Phật, chẳng tốn một chút công lực, chẳng dời một bước mà du lịch hằng sa thế giới, không một Phật sát đạo tràng nào mà chẳng đến, không một pháp hội nào mà chẳng dự, không một tướng nào mà chẳng phải thật tướng, không một nhân nào mà chẳng viên nhân (cái nhân tròn đầy bao gồm tất cả tâm pháp), hằng sa Như Lai rõ ràng ngay trước mắt, mười phương Phật pháp sáng tỏ trong bàn tay, núi sông cao thấp cùng chuyển căn bản Pháp luân, hàm linh lớn nhỏ phô hiện sắc thân Tam muội. Ở một chỗ mà mười phương cùng hiện, giảng một âm mà pháp giới đồng nghe, nói huyền nói diệu mà chẳng hoại pháp thế gian, muôn ngàn biến hóa mà chưa dời chỗ thật tế. Cùng tam thế chư Phật nhất thời hành đạo, với mười loại chúng sanh đồng chứng Niết Bàn, đánh trống Phật pháp noi cung ma, sấm sét Phật pháp noi xứ tà, đi ngược mà tự thuận, noi cuồng mà tự nhu, lên cao mà chẳng nguy, nước đầy mà chẳng tràn, ở yên trên đất tuyệt học, sâu vào nguồn gốc vô vi, nhập cửa huyền của chúng diệu, dạo cảnh giới của thật tướng.

Chẳng một pháp vốn có, chẳng một pháp mới thành, diệt trung biên, tuyệt tiền hậu, án đồng dị (đồng và dị cùng trong một pháp án), nhất khứ lai. Muôn cảnh cùng quán, nhất tâm bình đẳng, tiếng Phật thường nghe, huệ quang thường chiếu, đây là Đại Tịch Tam Muội Kim Cang định môn Thánh phàm bằng nhau, cổ kim đều vậy. Như tánh ướt của giọt nước với biển cả vốn đồng, sự dung nạp của cái lỗ nhỏ bằng hạt cải so với hư không chẳng khác, kẻ tin được thì công siêu nhiều kiếp, kẻ ngộ được thì rõ trong sát na.

Cái pháp môn của nhất tâm này thật là đại đạo chẳng có phương sở, tụ tập bụi trần mà chẳng phải hợp, tan rã quốc độ mà chẳng phân (phân tán), hòa quang mà bất quân (chẳng phải nhiều chúng hợp lại), đồng trần mà chẳng nhiễm, siêu xuất mà chẳng lia, dung hợp mà chẳng tụ, nuôi dưỡng Thánh phàm mà chẳng có hình tướng thật chất để thấy, kiên đạo pháp giới mà chẳng có tên họ để gọi, che khắp cổ cây, phủ khắp cổ kim, cùng khắp hư không pháp giới, bầu trời chẳng thể che lấp bẩn thể, thường chiếu thường hiện, địa ngục chẳng thể ẩn dấu ánh sáng, vô trụ vô y, trần lao chẳng thể đổi cái tánh, phi thuần phi tạp, muôn pháp chẳng thể dấu cái chơn, vắng lặng mà

âm thanh khắp nơi, vô tướng mà hình tượng đầy trời, dung hợp lẫn nhau mà cảnh vật muôn ngàn sai biệt, hình tướng sum la chỉ là một, chẳng tụ chǎng chia, chẳng vì việc hỏng mà mất bản thể, cũng đồng cũng khác, tùy duyên mà chǎng cần giữ tánh, tức tướng là tánh nên chẳng ngại kiến lập; tức lý là sự nên chẳng hoại chơn thường. Dùng cái không của hữu, đâu ngại đủ thứ sanh khởi; dùng cái động của tịnh, đâu ngại muôn cảnh tịch lặng, nói một thì lớn nhỏ khác nhau, nói khác thì cao thấp đều bằng, nói có thì chơn lý tịch diệt, nói không thì sự dụng chẳng bỏ, dù sanh mà thường tịch, tướng thế gian trống rỗng, dù động mà thường trụ, muôn pháp chẳng dời; dù ẩn mà thường khởi, thích ứng tùy cơ. Chẳng giả mà ảo tưởng hòa hợp, chẳng thật mà chơn tánh trạm nhiên, chẳng thành mà đủ loại cùng sáng, chẳng hoại mà các duyên tự tuyệt. Cảnh dù hiện mà chẳng có tánh hiện, trí dù chiếu mà chẳng có công chiếu, tịch và dụng chẳng khác, năng và sở chỉ một. Đồng như gương sáng mà vạn tượng chẳng thể giàu hình, tánh như hư không mà các tướng chẳng rời bản thể, làm tang thường trụ, làm cửa biển thông, trạm nhiên kiên cố thường tùy vật biến hóa, lăng xăng tạo tác mà chẳng động được chơn như, thân nam ẩn, thân nữ hiện, phương Đông nhập, phương Tây xuất, đang còn mà thường diệt, đang nắm mà thường buông, phổ biến mà ánh sáng chẳng động, khắp nơi mà một vật chẳng có, một hạt bụi gồm vô biên quốc độ, một niệm tưởng lập vô tận cỏ kim. Tức tịnh thường nhiễm ở thật tướng mà chẳng phải thăng (cấp bậc cao), tức đục thường trong, vào lục đạo mà chẳng phải đọa.

Nhin bên ngoài chẳng dư, nhìn bên trong chẳng thiêú, đầy mắt mà chẳng thấy, đầy tai mà chẳng nghe, đầy lòng mà chẳng biết, đủ lượng mà chẳng hay, đã thành mà chẳng cũ, nay hiện mà chẳng phải mới, chẳng mài mà tự sáng tỏ, chẳng chùi mà tự trong sạch, chơn tánh độc lập, diệu thể thường trụ, linh quang xán lạn, công đức đầy tràn.

Diệu dụng của hàm linh phô hội, làm vua của muôn Pháp, Tam thừa và Ngũ tánh (năm thứ chủng tánh: tam thừa, ngoại đạo và bất định chủng tánh) qui tụ, làm mẹ của ngàn Thánh, độc tôn độc quý, chẳng gì sánh bằng, là chơn pháp yếu, là thật đại đạo, tông tích nhiệm màu chẳng định, tùy theo tánh vật mà vuông tròn, diệu dụng thích ứng tự nhiên, tùy theo căn cơ mà ẩn hiện, cho nên gốc sanh ngọn mà ngọn tùy gốc, thể dụng lẫn nhau; chơn thành tục mà tục lập chơn, thánh phàm cùng tổ; chính ta giúp người mà người giúp ta chủ bạn cùng tham.

Chúng sanh thành Phật mà Phật độ chúng sanh, nhân quả rõ ràng. Cảnh chẳng tự tánh mà người khác thành tự kỷ, tâm chẳng tự tánh mà tự kỷ thành

người khác, lý chẳng thành tựu mà một túc nhiều, sự chẳng thành tựu làm nhiều túc một, tướng dù giả mà âm thầm một thể, tánh dù thật mà thường nơi vạn duyên. Dù hiển lộ mà tìm cầu rất khó, dù siêu tuyệt mà đại dụng chẳng ngại, hiện ra ảo tượng nơi một tánh mà dung chọn (dung hợp Chọn đế), Tịch diệt linh thiêng, nhò sum la mà hiển tướng. Đế và trí (Đế: Chọn đế, Tục đế. Trí: Quyền trí, Thật trí) phát minh lẩn nhau, nhiễm và tịnh huân tập lẩn nhau, tùy sức yếu mạnh mà chìm nổi vô thường, tùy duyên tụ tán mà nắm buông chẳng định, nghiệp nhau thì vi trần chẳng hiện, giúp nhau thì muôn cảnh đều sanh, đến như bóng trăng bỗng hiện trong nước, đi như đám mây bỗng tan trên trời, động tịnh vô ngại, trông rõ ràng thấu nhập, tương sanh tương khắc, linh thông khó lường, chẳng trong chẳng ngoài, diệu tánh khắp nơi.

Biến trí mênh mông dung nạp tất cả chẳng kẻ thiếu sót, linh châu (tự tánh) sáng tỏ, chiếu khắp mười phương chẳng tung mảy may ẩn giấu. Như vàng thiết tùy theo đồ dùng làm ra đủ thứ khuôn hình, muôn ngàn sai biệt mà chẳng ngại, như trong lặng nói nhiều làn sóng, hiển tướng mà bản thể chẳng chút mất mát. Đều đúng đều sai, cũng tà cũng chánh, chẳng có mà thị hiện có, mơ hồ như trong mộng, chẳng thành mà tựa như thành, thầm thoát như huyền hóa. Tùy nguồn không mà sanh diệt, pháp pháp vô tri, theo biến ảo mà thịnh suy, duyên duyên tuyệt đối (đối đãi). Cho nên, đỉnh núi chót vót mà chẳng vực thẳm, biển rộng không đáy mà chẳng thâm sâu, tam độc, tứ đảo (điên đảo) mà chẳng phải phàm, bát giải lục thông mà chẳng phải Thánh, đồng ở đất chon như tịch diệt, cùng vào cửa bất nhị vô sanh. Tạo tác trong đạo giải thoát, trùng trùng vô tận hiển hiện trong bất tư nghì, mỗi mỗi khó tim, đâu thể kiến lập thủy chung, chỉ định xứ sở! Đâu cần sùng chọn chê vọng, chán dị ham đồng!

Lại muôn hoại thân thể huyền hóa, muôn dứt ý thức chiêm bao; mà chẳng biết mỗi niệm đều là Thích Ca ra đời, mỗi bước đều là Di Lặc hạ sanh, phân biệt là hiện cái tâm của Văn Thủ, động tịnh là hành cái hạnh Phổ Hiền, mọi cửa đều là cam lồ, mọi vị đều là đề hè, thường ở nơi thế giới Liên Hoa Tạng. Chói rọi không vật nào chẳng soi thấu, rõ ràng sáng tỏ đầy mắt, khôi nhở biện tài diễn tả, chẳng cần thần thông hiển thị, động tịnh thường gấp, sáng tối chẳng lìa, chẳng phải xưa thạnh nay suy, đâu phải ngu chìm mà trí hiện!

Nói nín thường khé hợp, đâu đuôi thầm dung thông, Đạt Ma đâu cần đến Đông Độ, bảy Phật đâu cần thị hiện trên đời! Hễ tâm không thì trời đất hư tịch, tâm hữu thì quốc độ sum sê, niêm khởi thì sơn nhạc lay động, niêm lặng thì sông ngòi yên tĩnh, ứng cơ cao tột thì lời lời liễu nghĩa, trí huệ sáng

tở thì niêm niệm hư huyền, căn khí lớn thì pháp pháp đầy đủ, độ lượng thì tràn tràn vô tận, ý địa trong thì thế giới sạch, tâm thủy đục thì cảnh tượng tối, đề ra một mà bao gồm toàn bộ, khang trang bình đẳng, sẵn sàng cụ túc, chỉ ở nơi chánh quán mà thôi.

Muôn pháp vốn do người tạo, chọn như tự đùa nhiều đức, vô niêm mà công đức săn có, vô tác mà diệu hạnh đều viễn. Chẳng tạo mà thành, linh trí sẵn sàng, chẳng tìm tự đắc, diệu tánh thiên chọn, mới biết lý trí viên dung, đại đạo chẳng ở bên ngoài, tuyệt một hạt bụi mà độc lập, có tướng nào để tung hoành? Vì vậy, ngay nơi âm thanh tức là nghe, ngoài sự thấy chẳng có pháp khác (bản văn cũng là bản kiến, cùng khắp không gian và thời gian) sắc đẹp chẳng thể mê hoặc, âm diệu chẳng thể lôi chìm, như nước biển hội đủ mùi vị của ngàn sông, như núi Tu Di nuốt hết sắc tướng của quần đảo, không một tên chẳng hoàng danh hiệu của Nhu Lai, không một vật chẳng tỏ hình tướng chư Phật, cây cối nhà cửa tự tỏ diệu tướng vô biên, khỉ kêu chim hót đều nói diệu âm bất nhị, si ái thành nguồn chọn giải thoát, tham sân tỏ đại dụng Bồ đề, vọng tưởng khởi mà Niết Bàn hiện, trần lao sanh mà Phật đạo thành. Từ bản thể làm nên mà Hóa thân, Báo thân tịch lặng, tùy duyên hiển hiện mà Pháp thân đầy đủ khắp nơi, thật là chỗ quy về của giáo pháp, linh ngộ của Thánh Hiền, thực tế của chúng sanh, căn bản của vạn vật, đại cương của chánh pháp, bản ý của xuất thế, đường lối của Tam thừa, bến đò của Phật đạo, linh nguyên của Bát Nhã, quê nhà của Niết Bàn.

Bởi vì diệu lý màu nhiệm sâu xa, huyền chỉ hy hữu khó lường, kẻ cuồng huệ uống nhọc tinh thần, kẻ si thiền chỉ có thể tự trói. Kỳ thật thì con đường của ngôn ngữ cắt tuyệt, ý thức phân biệt dứt bật, tinh thần trong sạch, trí huệ tự nhiên, không hữu song dung, căn tràn trống rỗng như nhìn thấu trời xanh, như ở dưới mặt trời chói chang, không một pháp môn nào chẳng hiện, không một chí lý nào chẳng rõ. Chẳng động tình thức, dưới ao sâu mà lượm nhầm thất bảo, chẳng phí tâm lực; trong nước đục mà tự được huyền châu, quán đại thiên thế giới ngay trước mắt, chỉ hằng sa quốc độ nơi bên cạnh, nắm chúng sanh trong bàn tay, ôm vạn vật trong lòng, chẳng tốn chút công, thành tựu Lăng Nghiêm đại định; chẳng nhìn một chữ, xem hết tất cả kinh điển, nghĩa của Tứ cú thông, đường của Bách phi tuyệt. Dọc xuyên tam tế, ngang thấu mười phương, duy nhất Tổng trì (Tổng nhất thiết pháp, Trì nhất thiết nghĩa, hiệu Đại Tự Tại).

Thần quang hiển hách, oai đức lẫy lừng, ngoại đạo kinh hòn, tà ma sợ hãi, phiền não tan rã, sanh tử bay mất, tình ái rửa sạch, ngạo mạn sụp đổ, thong thả vô ngại, đam bạc rộng rãi, vô đắc vô cầu, khoáng đạt tự tại, cao rộng quá

hư không, ánh sáng hơn nhạt nguyệt, vậy thì quyền trí và thật trí đi đôi, từ bi, trí huệ song hành, cứu thế như huyền, độ sanh đồng không, vào hữu mà chẳng trái vô, hành chơn mà chẳng ngại tục, như trời che đất chở, như nhật nguyệt cùng sáng, thị Thánh hiện phàm, xuất sanh nhập tử, đem thật tướng tâm ấn, dựng đại pháp tràng tạo một ánh sáng mà cứu tế muôn loài, khiến tro lạnh bừng lên sức ấm, hạt giống cháy sống lại làm thuyền. Từ nơi biển khổ, làm Đạo sư cho kẻ lạc đường. Che và chiêu tự động, nắm buông tùy trí, dù vô tri mà muôn pháp viên thông, dù vô kiến mà tất cả rõ ràng. Chỉ cần khé hợp ý chỉ này thì bản thể vốn tự nhiên, như mùa xuân nảy mầm, như đất sanh vạn vật, Thập thân bỗng hiện, Tứ trí đồng khởi, là như ý tràng (cây lọng), là Thất bảo tụ, pháp tài phong phú, lợi sanh chẳng cùng, nên gọi là Vô Tận Tạng, hiệu rùng công đức, đâu thể ánh nắng mà chẳng chiếu, có đèn đốt mà chẳng sáng!

Chớ nên dùng tâm có giới hạn mà sanh kiến giải có ngần mé, đo lường rộng hẹp của hư không, xác định biên thùy của pháp giới, khiến cho tình thức phân biệt, chẳng siêu việt cảnh trần, vọng tâm bừng dậy nơi đất chơn như, đánh lên làn sóng ý thức trong biển tịch diệt; hạn chế sự thấy trong óng dòm, trộm cắp ánh sáng nơi kẽ vách, vọng lập cái tri của năng sở, làm khởi cái kiến giải của tốt xấu, đuổi theo lời nói văn tự để định đoạt tông chỉ, cũng như con muỗi muôn bay theo đại bàng, đom đóm muôn so với mặt trời vậy!

Tự tánh khởi dụng dung nạp mười phương hư không trong một lỗ chân lông, hiện muôn ức Phật sát trong một sát na, mỗi mỗi thân cùng khắp mỗi mỗi Phật sát, mỗi mỗi Phật sát bao gồm vô biên thân, rút nhiều kiếp trong khoảnh khắc, quăng quả đát ra ngoài vũ trụ, trong một lỗ chân lông phóng ra vô tận quang minh, trong một lời nói tỏ hết tất cả giáo pháp, ấy là bốn phận của chúng sanh, sức bằng với chư Phật, không một pháp nào mà chẳng phải vậy, hễ có tâm là sẵn sàng, chẳng nhờ sức của thần thông, chẳng do tu chứng mà được, đức lượng như nhu, tất cả đầy đủ, nếu bỏ biển mà nhận bọt, ý chí thấp kém mà tự khinh mình, chôn vùi gia tài mà không biết xài!

-Người học đạo chẳng tin tự tâm hoặc muốn bỏ vọng mà giữ chơn; hoặc cho mình chẳng có phần mà cam chịu trần lao; hoặc nhận vọng làm chơn mà hành theo tà đạo; hoặc chấp phương tiện mà khổ tu tiệm hạnh; hoặc chấp cao vị mà suy tôn cực Thánh; hoặc tích chứa công đức, hy vọng mãn ba A tăng kỳ kiếp để thành Phật, chẳng biết toàn thể hiện tiền, lại mong cầu diệu ngộ, chẳng biết xưa nay vốn đầy đủ mà chờ đợi sự thành công. Nếu chẳng nhập viên thường át phải chịu luân hồi!

-Chỉ vì mê muội nơi đức tánh, chǎng phân biệt chon tông, buông giáng theo trần, bỏ gốc tìm ngọn, theo lối ma của hưu vô, vào rừng tà của đồng dị, mổ xé chon không, phân chia pháp tánh, sanh diệt theo trần, hưu vô tùy cảnh, chấp đoạn mê thường, lấy duyên bỏ tánh, vọng khởi tri giải, lầm lẫn tu hành.

-Hoặc hòa thần dưỡng khí mà chấp tự nhiên; hoặc cho khố thân hủy hình là hành theo chí đạo; hoặc chấp lấy cái cột vô trước đế dựng lên thành cảnh trước mắt; hoặc cầu tịnh lự mà đè nén vọng tâm; hoặc gọt tinh diệt pháp để kết thành không; hoặc theo hình bóng của nhân duyên pháp trần mà ôm thành tướng; hoặc bỏ mất chon của linh tâm; hoặc hủy hoại chánh nhân của Phật pháp.

-Hoặc kết tụ tinh thần cắt tuyệt tâm thức; thọ báo thành loài vô tình; hoặc tịnh tâm bắt sắc trụ quả nơi trời Tú không; hoặc chấp thật có, lạc vào thành huyền hóa; hoặc chấp không, lại đồng như sừng thỏ; hoặc tuyệt kiến giải, đọa vào nhà đen tối; hoặc lập chiêu soi, trở thành chấp sở tri; hoặc nhận hưu giác là hình của chon Phật, hoặc nhận vô tri như loài gỗ đá; hoặc chấp vọng bằng với quả cứu cánh, cũng như nhận đất là bình; hoặc bỏ duyên để vào cửa giải thoát, cũng như vạch sóng tìm nước.

-Hoặc đuổi theo ngoại cảnh, vọng tạo việc trong chiêm bao; hoặc trong giữ u nhàn, ở yên nơi ngu si; hoặc chấp đồng, cho vạn vật đều bằng nhau; hoặc chấp dị, mỗi mỗi tự lập pháp giới; hoặc cam chịu ngu si, cho chǎng có phân biệt là đại đạo, hoặc ham Không kiến (tri kiến chấp không), bài xích thiện ác cho là chon tu; hoặc hiểu làm tánh bất tư nghì lọt vào ngoan không; hoặc cho diệu tánh chon là thật có; hoặc trầm cơ tuyệt tướng (cơ: linh động) đồng như cõi trời hưu lậu; hoặc giác quán tư duy đọa nơi tình lượng (tình thức suy lường); hoặc chǎng cứu xét vọng tánh, cho ấy là thời hồn độn sơ khai của trời đất; hoặc mê muội nơi ảo thể, lấy “tuyệt không” làm Tông chỉ.

-Hoặc nhận bóng làm chon; hoặc lấy vọng đế tìm thật; hoặc nhận tánh kiến văn cho là hưu tình; hoặc chỉ cảnh huyền hóa cho là loài vô tình; hoặc khởi ý trái với tịch tri; hoặc dứt niệm phế bỏ Phật dụng; hoặc mê tánh công đức, khởi tri kiến của tâm sắc; hoặc căn cứ lời “Tất cảnh không” sanh tâm đoạn diệt; hoặc chấp chí lý liền bỏ trang nghiêm; hoặc mê tiệm thuyết (đốn tiệm tương đối), luôn luôn tạo tác; hoặc chiêu theo “Bản thể lìa duyên” kiên cố ngã chấp; hoặc tiêu diệt tất cả, giữ lấy tự kỷ; hoặc quyết định ‘Người và pháp tự nhiên’ thành ngoại đạo vô nhân; hoặc chấp cảnh và trí hòa hợp, đọa vào cộng kiến; hoặc chấp tâm và cảnh lẩn lộn, thành pháp năng sở; hoặc chấp sự phân biệt chon tục, bị buộc nơi ngu xuẩn của tri chướng.

-Hoặc giữ “nhất như bát biến”, lọt vào thường kiến; hoặc thấy tứ tướng dời đổi, chìm nơi đoạn kiến; hoặc chấp vô tu, lìa bỏ Thánh vị; hoặc nói có chứng trái ngược thiên chơn; hoặc đam mê y báo, chánh báo, theo thế tục luân hồi; hoặc chán sanh từ lạc mất chơn giải thoát; hoặc mê chấp chơn không, sùng nhân trước quả; hoặc mê muội thực tế, ham Phật ghét ma; hoặc chấp thuyết phương tiện tùy nghi, cho lời Phật Tổ là chơn.

-Hoặc bỏ mất thật tướng âm thanh, muốn lìa ngôn ngữ cầu nín lặng; hoặc tuân theo giáo thừa, phá hoại định thể của tự tánh; hoặc hoằng thiền quán, bài xích lời giải thích của kinh liễu nghĩa; hoặc vì tranh đoạt danh lợi, đặt ra lời kỳ lạ, bị chìm vào biển ý thức; hoặc muốn tịnh khiết tìm cầu huyền bí lại đọa vào thành ngũ ấm; hoặc khởi tri giải thù thắng, móc thịt đắp ghê; hoặc trụ nơi bản tánh trong sạch mà chấp thuốc thành bệnh; hoặc theo văn tìm nghĩa, thích ăn đàm dãi của người khác.

-Hoặc cố giữ thanh nhàn, ngồi nơi pháp trần; hoặc sanh tâm có đắc để bàn luận Đại thừa Vô tướng; hoặc dùng tư tưởng suy lường để tìm huyền chỉ bên ngoài vật; hoặc phế bỏ ngôn thuyết sanh kiến giải tịnh khẩu; hoặc chấp sự giải thích kỹ càng cho ngón tay là mặt trăng; hoặc nhận làm sự dụng làm nguồn gốc của sanh diệt; hoặc chuyên ghi nhớ, trụ trong thức tưởng; hoặc hay sắp đặt, đánh mất bản tánh của viên giác; hoặc phóng túng đi làm cửa đạo; hoặc muốn thân tinh tấn kẹt nơi hữu vi.

-Hoặc chấp chơn tánh vô vật, bị trói nơi trí huệ; hoặc siêng tu niệm, mất nơi chánh thọ (chánh định); hoặc bắt chước “tự tại vô ngại” bỏ sự tu hành; hoặc ỷ “bản tánh vốn không”, tùy thuận tập khí; hoặc chấp “thật có ràng buộc” nên muốn dứt trừ.

-Đối với Phật pháp, kẻ quý trọng thì sanh trưởng pháp ái, kẻ khinh mạng thì hủy hoại nhân Phật; hoặc cầu tiến mà trái với bản tâm; hoặc lui sụt lại trở thành buông lung; hoặc thể và dụng khác nhau, trái với Phật thừa; hoặc trầm không trệ tịch, làm mất bản tánh của đại bi; hoặc bắt duyên chán giả, vi phạm pháp môn sẵn đủ; hoặc mê muội chơn ngã vốn không, mà chấp ngã kiến; hoặc cố chấp Phật pháp, mê làm hiện lượng (pháp ngã vốn không); hoặc có giải chẳng có tín, mồng lên tà kiến; hoặc có tín chẳng có giải, sanh trưởng vô minh.

-Hoặc cho người đúng pháp sai; hoặc cho cảnh sâu trí cạn; hoặc chấp lấy nên mê pháp tánh; hoặc xả bỏ thành cái chơn như; hoặc chấp tánh lìa nên nghịch với nhân; hoặc chấp thường trụ nên trái với quả; hoặc chấp cái sai

phi báng cái thật; hoặc chấp cái đúng phá hoại sự tùy nghi; hoặc chán vô minh, xa trái bất động trí môn; hoặc ghét vọng cảnh, tổn thương pháp tánh tam muội; hoặc chấp cái lý đồng, hành tăng thượng mạn; hoặc bác cái tướng dị, hoại cửa phương tiện.

-Hoặc chấp Bồ đề là thật, phi báng chánh pháp luân; hoặc chấp chúng sanh là giả, hủy hoại chơn Phật thể; hoặc chấp thật trí mà bỏ quyền trí; hoặc chấp sự tùy cơ giáo hóa mà mê muội chánh tông; hoặc kẹt trên lý, lọt vào hầm vô vi; hoặc chấp nơi sự, nhảy vào lưới hư huyền; hoặc xóa bỏ dấu tích đối đãi, trái ngược với sự song chiếu (thể và dụng đi đôi); hoặc chấp nơi Trung đạo, làm mất bản ý phương tiện; hoặc có định mà chẳng có huệ, làm mầm đạo bị cháy; hoặc cố chấp hạnh nguyện, thành chôn vùi giống Phật; hoặc tu hạnh Vô tác mà trở thành Bồ đề hữu vi; hoặc chấp cái Tâm vô trước nên thành Bát nhã tương tự (chẳng phải Bát nhã chân thật); hoặc ham tướng tịnh mà thành cầu bẩn của thật tánh; hoặc trụ nơi chánh vị (ngôi pháp) làm mất cái tự tánh vốn không; hoặc kiến lập thiền quán vô tướng làm chướng ngại chơn nhu.

-Hoặc sanh khởi tâm liễu tri, thành phản bội pháp tánh; hoặc chấp chơn thuyên (lời giải thích kỹ càng) sanh ngũ kiến (tà kiến chấp ngôn ngữ), như uống cam lồ mà chết sớm; hoặc ôm chí lý tròn đầy, khởi tâm chấp trước, như uống đè hò mà trúng độc vậy.

Một trăm hai thứ kiến giải kể trên, đều là mê trái tông chỉ, làm mất bản chơn, cũng như dụi mắt nên thấy hoa đóm trên không; leo cây để tìm cá. Mùi đắng chẳng làm được giống ngọt; đất cát đâu thể nấu thành cơm! Ấy đều vì chẳng biết Pháp tánh dung thông, nên mê làm lời phương tiện của chư Phật, chư Tổ, chìm nơi kiến chấp, tự chướng bản tâm, chẳng nhập Trung đạo, bò lết trên đường thăng trầm, ràng buộc trong lòng thủ xả, nơi vô tâm mà muốn đoạn trừ, nơi vô sự mà muốn lìa bỏ, lấy pháp Không làm thành cảnh si ái, đem chơn trí lập thành tư tưởng chướng ngại, luôn luôn theo đuôi bát phong, khó ra khỏi lưới chấp trước. Thật chẳng biết cái lý sanh tử âm thầm khé hợp với đạo, vọng vốn là Bồ đề, xưa nay dung thông giác tánh, sáng thường trụ nơi tối, nước chẳng lìa băng, diệu dụng vô tận linh trí thường tồn.

Sao lại dứt niệm tưởng để cầu tịch lặng, diệt phiền não để chứng chơn nhu? Vọng tu vọng tập, tự khó tự dễ mà không biết bản tánh viên giác vốn chẳng bí mật, kho tàng Như Lai thật chẳng che giấu!

Nên biết, lý của viễn thường chẳng thiếu, chỉ vì lòng tín giải đồng đủ, cũng như thấy Bồ tát đứng trên mũi kim, thấy mành treo trên núi Tu Di, chỉ biết tán thán hy hữu kỳ lạ mà chẳng biết tại sao! Như trong kinh Pháp Hoa, con đi ăn xin mà chẳng biết cha (tự tánh) là triệu phú, chẳng dám thừa kế gia tài của mình, suốt ngày tìm cầu bên ngoài mà chẳng tự tinh ngộ, bỏ vàng lượm sỏi, cam chịu nghèo khổ.

Cho nên, chư Phật thương tiếc, chư Tô xót xa, đều nói chúng sanh chẳng chịu đi thẳng đến chỗ thực tế, lạc mất bản tâm, chỉ theo vọng thức thăng trầm, đuổi theo cảnh trần so đo chấp trước, chẳng biết muôn pháp vô thể, tất cả vô danh, tùy ý hiện hình, theo ngôn lập hiệu, ý tùy tưởng sanh, ngôn theo niệm khởi, kỳ thật, tưởng và niệm đều không gốc ngọn phi hữu. Cho nên, tam giới vô vật, vạn hữu trống rỗng, tà chánh đồng nhau, thiện ác không khác. Chúng sanh vì ôm chặt tư tưởng chấp thật, bỏ hết đại nghĩa của Phật pháp, chẳng trở về được tự tánh, lại ở nơi vô tâm mà phân chia đồng dị, ở trong nhất thể mà vọng lập ly hợp, vừa lập mình và người thì liền sanh sự thuận nghịch, áy lên đâu mối đấu tranh, kết thành nghiệp quả mê hoặc, dệt thành lưới thị phi, tạo thành cái lòng của yêu ghét, nhìn bóng tượng trong gương phân biệt xấu đẹp, nghe tiếng dội trong hang móng khởi buồn vui, trách hạnh kiêm của người huyền hóa, mà chẳng biết năng sở song tịch, lý sự đều không. Đã tạo cái nhân mê hoặc thì phải chịu cái quả huyền hóa.

Muốn rõ diệu lý nên truy cứu tự tâm, một niệm chứng ngộ liền tiêu hằng sa ác nghiệp, một đèn đốt lên liền phá ngàn năm đem tối, muôn cảnh đối diện mà chẳng lập danh tướng, mê ngộ chẳng còn, trạm nhiên trong sạch, thân tâm thấy nghe tùy duyên dường tánh, phóng khoáng tung hoành, tiêu dao tự tại, sự tiếp xúc hằng ngày đều là giải thoát bất tư nghỉ, cũng là Đạo tràng đại tịch diệt.

Nay khuyên các vị hậu hiền nên đi theo đường lối này, dấu cho nghe mà chẳng tin, cũng được gieo trồng giống Phật; dấu cho học mà chưa thành cũng được phước báo trời người, huống là chứng quả thành Phật, chẳng có gì bằng!

Những lời trên đây đều có ghi đủ trong kinh điển của Phật, chẳng phải khi không mà đặt ra, xin học giả hãy tự xem xét kỹ!

TIẾU SỬ CỦA NGÀI VĨNH MINH

(Dịch từ Chi Nguyệt Lục, quyển 24, Tục Tạng Kinh)

Thiền sư Diên Thọ ở Vĩnh Minh, họ Vương, người Hàng Châu. Thuở nhỏ đã biết kính Phật thura, lớn lên một ngày chỉ ăn một bữa. Tụng kinh Pháp Hoa hai tháng đã thuộc lòng, cảm thông được bày dê quỳ nghe. Đến tuổi hai mươi tám, làm quan chức Chán Tướng xứ Huê Đinh, gặp ghe lướt đều mua hết cá rồi thả xuống sông. Y chỉ Thúy Nham học pháp xuất thế gian, được vua Văn Mục khen ngợi và cho phép xuất gia, trì hạnh Đầu đà rất tinh tấn; nhập định ở núi Thiên Thai ba tháng, có loài chim làm tổ trên áo. Kế đó tham học với Đức Thiều Quốc Sư (Tổ thứ nhì của Pháp Nhã tông), được ngộ và thọ tâm án. Ban đầu trụ trì chùa Tuyết Đậu, sau cùng dời đến chùa Vĩnh Minh, trụ trì mười lăm năm, học chúng có hai ngàn vị. Người đời cho là Di Lặc hạ sanh.

*

Tăng hỏi: Thế nào là diệu chỉ của Vĩnh Minh?

Đáp: Đốt thêm nhang đi.

Tăng nói: Tạ sự khai thị.

Sư đáp: Chẳng dính dáng gì cả.

Tăng lễ bái.

Sư nói “nghe bài kệ đây”:

Muốn biết diệu chỉ của Vĩnh Minh,

Trước cửa sẵn đầy hồ nước trong.

Mặt trời chiếu thì rọi ánh sáng,

Có gió thổi thì nỗi làn sóng.

*

Hai vị Tăng đến tham học, Sư hỏi một Tăng: Từng đến đây chăng?

Tăng nói: Đã có đến.

Hỏi Tăng kia: Từng đến đây chăng?

Đáp: Chưa từng đến.

Sư nói: Một đắc một thất.

Một hồi thi giả hỏi: Hai vị Tăng vừa rồi, chẳng biết vị nào đắc, vị nào thất?

Sư hỏi: Người biết hai vị này chăng?

Đáp: Không biết.

Sư nói: Trong một hầm chǎng có đất khác.

*

Về cốt túy của chư Phật chư Tồ, Sư có nhắc đến ngài Ca Diếp Ba vừa nghe kệ sau đây liền được chứng Sơ quả, kệ rằng:

Các pháp tùy duyên sanh,
Các pháp tùy duyên diệt.
Thầy ta đại Sa môn,
Lời này luôn luôn thuyết.

Bồ tát Long Thọ lại có bài kệ rằng:

Chǎng vật tùy duyên sanh,
Chǎng vật tùy duyên diệt.
Sanh chỉ các duyên sanh,
Diệt chỉ các duyên diệt.

Do hai bài kệ trên được biết, **sắc** sanh chỉ là **không** sanh, **sắc** diệt chỉ là **không** diệt. Ví như tánh của gió chǎng động, vì duyên khởi nên thấy động, nếu bản tánh của gió vốn động thì đâu có bao giờ tĩnh được. Trong phòng kín nếu có gió sao gấp duyên liền khởi? Chǎng những tánh gió như thế, tất cả pháp đều vậy, nghĩa là **sắc** với **không** chǎng khác.

Nên Duy Ma Cật nói với Bồ tát Văn Thủ rằng: “Tướng chǎng đến mà đến, tướng chǎng thấy mà thấy”.

Văn Thủ nói: “Đúng thế, nếu đến rồi thì chǎng đến nữa, nếu đi rồi thì chǎng đi nữa. Tại sao? Kẻ đến chǎng có chỗ xuất phát, kẻ đi chǎng có chỗ đến, cái sở thấy chǎng thể thấy nữa, áy là ý chỉ của duyên khởi Vô sanh vậy”.
Hỏi: Bài kệ của ngài Trường Sa rằng:

Người học đạo sao chǎng biết chọn?
Chỉ vì xưa nay nhận thức thần.
Nguồn gốc sanh tử từ vô thủy,
Si mê cho là bốn lai nhân.

Vậy lìa tánh thức riêng có chọn tâm ư?

Đáp: Trong kinh Thủ Lăng Nghiêm, Phật vì A Nan phân tích kỹ càng, người còn chẳng tin. A Nan cho tư tưởng suy tìm là tâm, đã bị Phật quở. Tư tưởng suy tìm là thức, nếu dùng ý thức suy nghĩ, hành theo danh tướng thì sanh phiền não, ấy gọi là thức, chẳng gọi là tâm. “Ý” tức là ghi nhớ, tưởng nhớ cảnh xưa, sanh khởi nơi vọng đều là vọng thức, chẳng dính dáng với tâm. Bản tâm phi hữu phi vô, hữu vô đều chẳng nhiễm, cho đến mê, ngộ, thánh, phàm, đi, đứng, nằm, ngồi, đều là vọng thức, chẳng phải tâm vậy. Tâm xưa vốn chẳng sanh, nay cũng chẳng diệt. Nếu biết tự tâm như thế thì chư Phật cũng vậy, nên Duy Ma Cật nói: “Trực tâm là đạo tràng”, vì chẳng hư giả.

Sư vì Phật pháp đương thời lưu truyền ở Trung Quốc chẳng được đầy đủ, mà ba tông: Thiên Thai, Hiền Thủ, Duy Thức lại chấp tánh chấp tướng, bài xích lẫn nhau, nên mời Pháp sư thông suốt giáo lý của ba tông hội họp lại vấn nạn với nhau, hễ khi bị kẹt nơi đại nghĩa cao tốt, thì Sư dùng yếu chỉ của Thiền tông để dung thông cùng vào nghĩa Trung đạo. Do đó, Sư thu thập Bí kinh Đại thừa liễu nghĩa sáu chục bộ, và lời dạy của các bậc Thánh Hiền ba trăm nhà, gồm người Ấn Độ và Trung Quốc, soạn thành bộ Tông Cảnh Lục một trăm quyển lưu truyền khắp thiên hạ và giúp cho giáo lý của ba tông được đầy đủ hơn.

Tăng hỏi: Bộ Tông Cảnh của Hòa thượng bàn luận, chỉ lập nhất tâm làm tông chỉ, cho là bao gồm vô lượng pháp môn. Vậy thì Tâm gồm tất cả pháp ư? Nếu nói “sanh”, là tự sanh hoặc tha sanh, hoặc cộng sanh, hoặc vô sanh ư?

Đáp: Tâm này chẳng tung chẳng hoành, phi tha phi tự, tại sao? Nếu gồm tất cả pháp tức là hoành, nếu sanh tất cả pháp tức là tung. Nếu nói tự sanh thì tâm lại sanh tâm sao? Nếu nói tha sanh thì tự còn chẳng lập, huống là có tha? Nếu nói cộng sanh thì tự tha còn chẳng có, lấy gì để cộng? Nếu nói vô nhân sanh thì hữu nhân còn chẳng cho, huống là vô nhân!

Tăng nói: Nếu bốn thứ sanh đó đều không, tại sao? Phật nói: “Ý căn sanh ý thức, tất cả do tâm tạo!” thế há chẳng phải tự sanh ư? Lại nói tâm chẳng độc khởi, phải nhờ duyên mới khởi, có duyên thì tư tưởng sanh, không duyên thì tư tưởng chẳng sanh, há chẳng phải tha sanh ư? Lại nói nhân duyên lục căn tiếp xúc lục trần, sanh ra lục thức lãnh thọ, thành tất cả pháp, há chẳng phải cộng sanh ư? Lại nói Thập nhị nhân duyên tánh tự như vậy, chẳng do Phật, trời, người hay a tu la, há chẳng phải vô nhân sanh ư?

Sư cười nói: Chư Phật ứng cơ, tùy duyên sai biệt, mong chúng sanh làm thiện phá ác, khiến vào Đệ nhất nghĩa đế. Nói bốn thứ sanh ấy chỉ là lời phượng tiện, như nắm tay không để gạt trẻ con, đâu có pháp thật!

Hỏi: Thê thì tất cả pháp **thị** (đúng) là tâm ư?

Đáp: Nói **thị** tức là hai.

Hỏi: Thê thì tất cả pháp đều lập **phi** (sai) ư?

Đáp: **Phi** cũng thành hai. Kinh Thủ Lăng Nghiêm nói “Chơn Văn Thủ chẳng **thị** Văn Thủ, nếu có **thị** là hai Văn Thủ, nhưng ta hôm nay **phi** chẳng Văn Thủ, trong đó thật chẳng có hai tướng **thị** và **phi**”.

Hỏi: Đã hai tướng thì sùng nhất được chẳng?

Đáp: Thị phi đã nghịch đại chỉ, nhất cũng trái viên tông.

Hỏi: Vậy dùng tâm như thế nào mới khé hợp Tông chỉ này?

Đáp: Cảnh và trí đều quên, còn nói gì khé hợp nữa!

Hỏi: Thê thì ngôn ngữ và suy tư chấm dứt, tâm trí cắt tuyệt?

Đáp: Ấy cũng là lời nói miễn cưỡng, xoay chuyển theo ý của người khác, dù muốn ẩn hình mà chưa quên dấu tích.

Hỏi: Thê nào được hình tích đều quên?

Đáp: Vốn chẳng triệu chứng dấu tích, có gì để quên!

Hỏi: Con biết rồi. Khi được đại ngộ mới được tự rõ, như người uống nước lạnh, nóng tự biết phải chẳng?

Đáp: Cửa ải chúng ta chẳng có lý rõ hay không rõ, cũng chẳng mê ngộ.
Xòe tay trình ông chẳng một vật,
Uống công lao nhọc thuyết ngàn lối.

Chẳng phải người thượng căn (tin tự tâm) thì chẳng thể gánh vác việc này. Cố Đức nói: “Khắp mười phương thế giới, tìm một người bạn chẳng ra, chỉ một người thừa kế ngôi Tổ, chẳng có người thứ hai”. Nếu chưa đích thân đến chỗ cứu cánh, chỉ làm nhọc tinh thần suy tư, dấu cho nói huyền lại thêm

huyền, diệu lại thêm diệu, cũng chỉ là lời phuơng tiện để giúp cho được vào cửa, đến khi nơi bốn phương được đích thân chiểu soi (kiến tánh), xem lại những phuơng tiện huyền diệu đều là ma thuyết, vọng tâm trôi nổi, đủ thứ kiến giải khôn khéo đều chẳng thể thành tựu Viên Giác, chỉ là dấu tích hình tướng ngôn ngữ, nếu chấp lời phuơng tiện thì mê đạo chơn thật. Cần đến nơi đầu sào trăm thước, buông thân xả mạng mới được.

ăng nói: Xin cho một lời dạy cuối cùng.

Sư nói:

Kẻ huyền hóa hỏi người huyền hóa,
Nước suối đáp tiếng dội trong hang.
Muốn thông đạt Tông chỉ của ta,
Trâu đất bước đi trên nước bẳng.

Người dạy đệ tử rằng: Chánh tông của Phật Tổ là chơn Duy thức, hễ có chỗ tin (tin tư tâm) đều có thể dạy người. Nếu luận về cửa tu chứng, thì bậc Trưởng lão các nơi đều nói “Công dụng chưa so bằng chư Thánh”. Nhưng trong giáo môn cũng cho rằng, sơ tâm Bồ tát cũng có thể do so sánh mà biết, cũng do theo ngôn giáo của Phật mà hội, trước dùng văn giải tín nhập, sau dùng vô tư (chẳng suy tư) khé đồng, vừa vào cửa tín, bèn lên ngôi Tổ. Hiện nay, theo việc thế gian trong thế giới này, dù chưa chứng ngộ, cũng có ba thứ biệt về chánh pháp: một là so sánh biết, hai là hiện biết, ba là theo ngôn giáo mà biết.

Thế nào là so sánh biết? Cũng như cái thân hữu lâu này đều có chiêm bao, trong chiêm bao thấy có cảnh giới tốt, xấu, vui, buồn rõ ràng, khi thức tỉnh mới biết nằm yên trên giường, tất cả đều do tư tưởng ý thức làm nên, đâu có thật. Đem việc chiêm bao so sánh với việc thức tỉnh thì khi thức tỉnh cũng như chiêm bao chẳng thật, cảnh giới quá khứ, vị lai, hiện tại vốn là thân tưởng phản của thức thứ tám, cảnh hiện tại là do minh liễu ý thức suy tư, đều do bản thức biến hiện ra, nên trong chiêm bao với lúc thức tỉnh dù khác, đều chẳng ra ngoài ý thức, thế thì ý chỉ của duy tâm do so sánh được bày tỏ rõ ràng.

Thế nào là hiện biết? Tức là đối với cảnh phân minh, chẳng cần so sánh, cũng như hiện nay thấy các vật xanh, trắng, bẩn tánh các vật vốn tự trống rỗng, chẳng nói ta xanh ta trắng, đều do nhãn thức với đồng thời ý thức so đo phân biệt, cho là xanh là trắng, cho ý thức phân biệt là màu sắc, dùng ngôn thuyết làm xanh làm trắng, đều thuộc về dấu tích của ý ngôn (ngôn ngữ

của ý thức) vọng tự đặt ra, vì lục trần vốn lay động, thế chẵng tự lập, tên chẵng tự gọi, một sắc đã vậy, thì muôn pháp cũng như thế, chẵng có tự tánh, đều là ý ngôn, nên nói vạn pháp vốn thanh nhàn, do người tự náo động. Cho nên khi hữu tâm sanh khởi thì vạn cảnh đều có, vô tâm sanh khởi thì vạn cảnh đều không. Nhưng không chẵng tự không, do tâm nên không; hữu chẵng tự hữu, do tâm nên hữu; đã là phi không phi hữu, tức là duy thức, duy tâm. Nếu vô nơi tâm thì vạn pháp đặt ở chỗ nào? Cũng như cảnh quá khứ đâu phải có, tùy chỗ niệm khởi bỗng hiện, nếu tưởng niệm chẵng sanh thì cảnh cũng chẵng hiện, ấy đều là cuộc sống hằng ngày có thể hiện biết, chẵng nhò tu tập, chẵng đợi công thành. Phàm loài hữu tâm đều có thể chứng biết. Nên Cố Đức nói: “Như người thượng căn biết pháp Duy thức, thường quán tự tâm, biết ý ngôn làm cảnh, kể sơ quán dù chưa thành bậc Thánh, đã thấu nghĩa của ý ngôn, tức là sơ tâm Bồ tát”.

Thế nào theo ngôn giáo mà biết? Kinh nói: “Tam giới duy tâm, vạn pháp duy thức, bản lý của vạn pháp hiện ra, hay giải thích kỹ càng về chánh tông vậy”.

Sư thừa đại nguyện lực, làm Pháp thí chủ nơi Trung Quốc, trụ trì chùa Vĩnh Minh mười lăm năm, độ đệ tử một ngàn năm trăm người, vào núi Thiên Thai truyền giới hơn mươi ngàn người, thường thọ giới Bồ tát cho thất chúng, ban đêm thí thực, ban ngày phóng sanh, lục thời tán hoa, ngày đêm tu trì, đông, hạ chẵng ngừng, tiếng tăm truyền khắp nước ngoài. Vua Cao Ly sai Tăng vượt biển hỏi đạo, trong số đó có ba mươi sáu vị được Sư thọ Tâm ấn. Vua Cao Ly gởi thư xin làm đệ tử đúng lễ.

Buổi sáng ngày 26 tháng chạp năm thứ 8, niên hiệu Khai Bửu, Sư thị hiện có bệnh, đốt nhang báo cáo đại chúng, ngồi kiết già viên tịch, thọ 72 tuổi, hạ 42. toàn thân nhập tháp núi Đại Từ.

Kính cảm ơn Thượng Tọa Thích Đồng Thường đã gửi tặng Thư Viện Hoa Sen phiên bản vi tính tài liệu này. (Tâm Diệu)

---o0o---
HẾT